LIBRIS | We know books

Toate drepturile asupra prezentei ediţii aparţin
Editurii Universul Academic

Nicio parte din acest volum şi nicio componentă grafică nu pot fi reproduse sau transmise, sub nicio formă şi prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare a informaţiei, fără permisiunea editorului.

Ediţie publicată de **Editura Universul Academic**
Copyright © 2022
Graphic design copertă: Carmen Lucaci

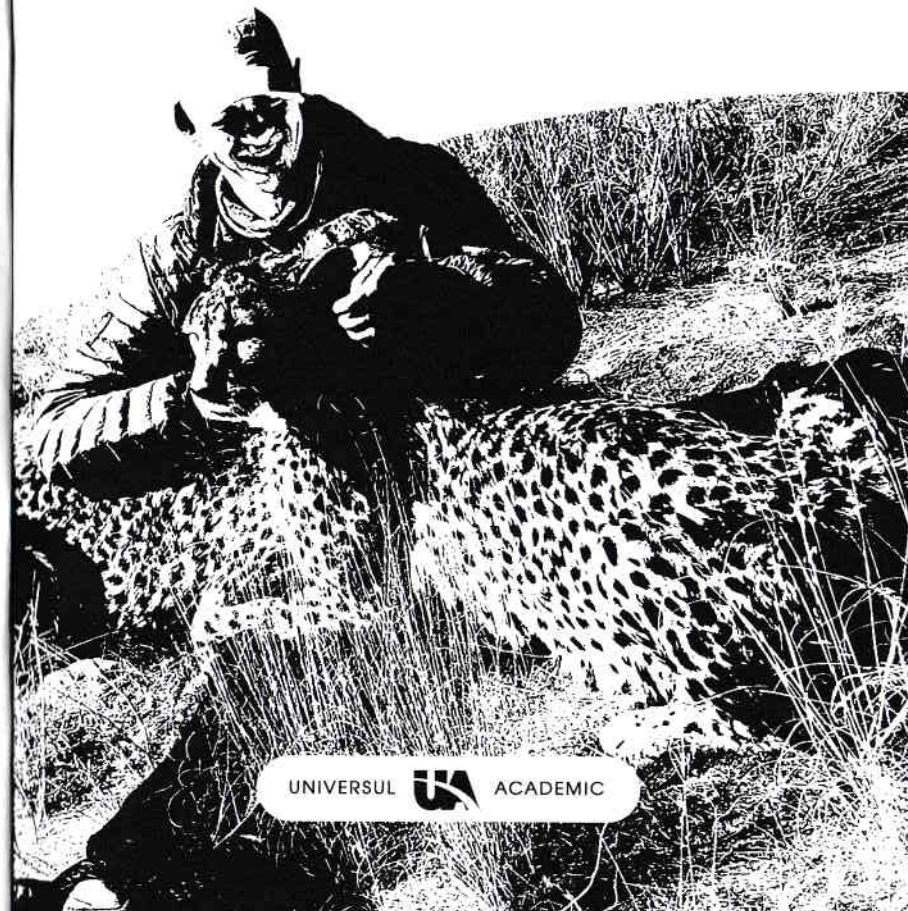
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
VRABIE, CĂTĂLIN
Pierdut în Africa de Sud, Zimbabwe, Botswana & Namibia - Jurnal de călătorie /
Cătălin Vrabie. - Bucureşti: Universul Academic, 2022
ISBN 978-606-9062-84-5
821.135.1

EDITURA UNIVERSUL ACADEMIC
Splaiul Unirii, nr. 6, bl. B3A, ap.16, Bucureşti
www.universulacademic.ro

Comenzi prin e-mail: comenzi@universulacademic.ro
Comenzi telefonice: 0722777996

CĂTĂLIN VRABIE

Pierdut în Africa de Sud, Zimbabwe, Botswana & Namibia

LIBRIS | We know books

Cuprins

Cuvinte în deschidere	7
Notă de început	9
Vacation mood: Activated	13
Sudul Africii de Sud	23
Apartheid – puțin despre	40
Moștenire portugheză	69
Mozambic – puțin despre el și locuitorii lui	101
Pe urmele lui Dr. Livingstone	111
Cascada Victoria – *Mosi-Oa-Tunya*	139
Zambia – puțin despre	145
Natura la ea acasă	147
Delta *Okavango*	170
Botswana – puțin despre	174
La drum!	175
Etosha National Park	203
Ziua lui Peter Pan	223
Fish River Canyon	232
Namibia – puțin despre	262
Notă de final	269
Postfață	271
Cuprins	273
De același autor	275

LIBRIS | We know books

Zburând spre alte zări

Vacation mood: Activated[1]

Ziua 1
Joi, 22 Iulie, 2021

12:35
Ce greu trece timpul când vrei să treacă repede și ce repede când ai vrea să mai întârzie puțin. Sunt nerăbdător cu plecarea de anul acesta și mi se pare că nu mai vine odată ora aceia. Mi-am propus să ies din casă în jurul orei două pentru a nu intra în criză de timp – am înțeles că aglomerațiile de pe Otopeni, datorate verificării testelor PCR ale celor care tranzitează aeroportul, duc la întârzieri notabile. Nu vreau să experimentez emoția asta deși, de altfel, nu am nicio problemă cu emoțiile... ba chiar le iubesc.

[1] Modul vacanță: Activat

LIBRIS | Wilco books

14:21
Deja sunt în drum spre aeroport. *Vacation mood: Activated!* Deși, pentru mine, această primă zi este mereu încărcată de emoție, vouă, cititorii jurnalelor „Pierdut prin lume", nu vă oferă niciodată informații *catchy*[1] care să stârnească dorința de a da mai repede paginile spre a vedea ce se întâmplă mai departe. Încerc totuși să ofer cât de cât *some insights*[2] din ceea ce urmează să fac în următoarele ore.

Voi avea deci o escală în *Doha*, Qatar, după care zbor direct spre *Johannesburg,* Africa de Sud, unde ajung dimineață în jurul orei 9. Primul pas ar fi să-mi achiziționez un *sim card* cu date mobile pentru telefon și apoi, poate cu un *Uber*, să mă îndrept spre oraș unde va trebui să-mi caut cazare pentru o noapte; nu mi-am făcut încă rezervare pentru că nu știu dacă ce e pe *net* mai este valabil – covidul a închis multe afaceri din turism în întreaga lume și nu vreau să fiu o victimă a inerției.

Poimâine am avion spre *Cape Town* – puteam să-mi iau și direct, dar așa cum vă spuneam în cuvântul de introducere, planurile și zborurile mi s-au schimbat de atâtea ori încât până la urmă echilibrul l-am găsit cu o escală de o noapte în capitala economică[3] a Africii de Sud. În *Cape Town* vreau să stau iarăși o noapte, după care voi începe să călătoresc de-a lungul coastei sudice a continentului african...

[1] Captivante.
[2] Cu ideea de a face câteva destăinuiri.
[3] Africa de Sud are oficial trei capitale: *Cape Town* (legislativă), *Pretoria* (administrativă) și *Bloemfontein* (judiciară). Acestora li se adaugă *Johannesburg* – supranumită capitala financiară a țării datorită faptului că aici s-a concentrat elita economică. Totodată orașul este și cel mai mare din Africa de Sud cu o populație de aproximativ 3,5 milioane de locuitori.

Deocamdată atât știu – sau mai curând intuiesc ca fiind primii pași... voi vedea mai departe cum stau lucrurile și evident, vă voi spune și vouă.

15:43
Cu *check in*-ul[1] făcut *online* nu mi-a rămas decât să trec de *security* și gata, sunt la poarta de îmbarcare. Nu aș fi vrut să mă grăbesc așa de tare însă... așa a fost să fie.

18:32
După câteva formulare ce au trebuit completate pentru Africa de Sud am reușit să mă așez confortabil pe locul meu din avion.

19:55 ora Qatar-ului, aceeași de fapt cu a României
După o masă destul de bogată, însoțită de un pahar cu vin, cred că pot încerca să dorm următoarele trei ore până la *Doha*. Mi-am pus în căști muzică pentru a mă separa de gălăgia din jur și... să vedem dacă reușesc. Mi-ar prinde bine... și oricum altceva nu am ce face (cinefil nu sunt, *gamer* nici atât... așa că, somn ușor!).

A clouded dream on an earthly night
Hangs upon the crescent moon;
A voiceless song in an ageless light
Sings at the coming dawn.[2]

Loreena McKennitt – The Mystic's Dream

[1] Procedurile necesare îmbarcării.
[2] Un vis înnorat într-o noapte obișnuită / Atârnă parcă de luna în Crai nou; / O melodie fără voce într-o lumină pururea tânără / Cântă zorilor care stau să vină.

LIBRIS | Wilkins books

23:33
Când am ieșit pe ușa avionului – transportul pasagerilor către terminal s-a efectuat cu autobuzul, m-a lovit temperatura și umiditatea specifică zonei: 37° dar *feels like* 48° îmi zice telefonul. Uitasem. Am mai fost în *Doha,* dar pur și simplu nu mă așteptasem la un așa șoc termic. Și e aproape miezul nopții. Bine că vara asta am ales să merg pe partea cealaltă a Ecuatorului unde acum e iarnă – nu chiar ca la noi totuși; sudul Africii atinge paralela 35 pe când noi suntem pe 45, ceea ce înseamnă totuși ceva, dar oricum, noaptea temperaturile coboară sub zece grade iar în unele zone chiar sub zero – spre exemplu acum în *Johannesburg* sunt două grade și telefonul îmi zice *feels like -3°*. Abia aștept să pășesc în lumea aia!!

Ziua 2
Vineri, 23 Iulie, 2021

00:48
În sfârșit s-a afișat poarta de îmbarcare. Deși am zborul tocmai la 02:30, prefer să o iau din timp pentru că aeroportul de aici e foarte mare și pe măsură de aglomerat; vreau să evit situațiile neplăcute.

02:30
Mi-era dor de aeronave atât de mari și confortabile – cel în care tocmai am pășit este un Airbus A350 cu nouă locuri pe rând separate de două culoare. Bucuria îmi este amplificată și de faptul că are un grad de umplere sub 50% – rar vezi patru locuri ocupate pe rând, ceea ce-mi dă voie să mă întind așa cum îmi doresc.

08:43 ora Africii de Sud (09:43 ora României) – de acum așa voi nota.
Căpitanul aeronavei tocmai a făcut anunțul de coborâre în vederea aterizării și, printre toate detaliile pe care le-a oferit, a zis și temperatura la sol: două grade sub zero. Am ajuns aici în plină iarnă, așa cum ziceam!! Ce mare și interesantă e lumea asta... nu degeaba îmi doresc s-o văd pe toată.

How far to go,
I cannot say.
How many more
Will journey this way?[1]

Enya – Storms in Africa

09:43
Formalitățile vamale par mereu dificile înainte de întâlnirea cu oficialii de la frontieră și banale după. Acum, cu un zâmbet larg pe buze, pășesc în Africa de Sud. Voi căuta, așa cum am zis, mai întâi un *sim card* cu Internet și apoi un *Uber* pentru a ajunge în zona centrală a orașului, unde sper să găsesc repede cazare pentru astăzi.

10:41
Sim card done[2], *Uber done* – de fapt acum sunt în el spre hostelul la care am ales să stau în speranța că mai dau peste pierduți ca mine de la care să pot extrage informații pentru ceea ce urmează să fac sau să văd aici.

[1] Cât de departe voi merge, / Nu pot spune. / Cât de mulți alții / Vor parcurge același drum?
[2] *Sim card* achiziționat.

LIBRIS | Wilga books

11:17
Cazat deja – surprinzător, sau poate nu, parola pentru *WiFi* a celor de la hostel este un mesaj pe care eu mi-l cam atribui, și anume *StayCurious*[1]... o fi de vină legea atracției universale[2].

M-aș porni să vizitez puțin împrejurimile, dar cum se zice: cade omul dintr-un copac și tot se mai odihnește... cam așa și eu. Voi mânca întâi un *sandwich* și apoi decid în ce parte o iau.

11:47
Ce mă dezarmează este frigul... am eu ceva haine, dar nu mă așteptam să fie chiar așa. E vorba de un val de aer rece care se încăpățânează să rămână pe poziții în ciuda unui soare deosebit de strălucitor. Și pe localnici i-a luat prin surprindere cică!

13:45
Am preferat să schimb impresii cu *staff*-ul[3] hostelului până acum despre situația de aici unde covidul pare că a lovit foarte rău. Până mâine seară, când e anunțat un discurs al președintelui țării, multe dintre provinciile Africii de Sud – printre care și *Gauteng* în care se află *Johannesburg* (sau *Jo'burg* cum îi spun localnicii), se situeaza la nivelul 4 din 5, ceea ce limitează foarte mult libertatea de mișcare. Sper să reușesc totuși să ajung în *Cape Town* mâine.

Tshepo, unul din băieții de la recepție, mi-a promis că mă ajută cu o rezervare pentru testul PCR în vederea plecării spre

[1] Rămâi curios.
[2] Este de fapt vorba de Legea gravitației universale a lui Newton, dar pentru că ea vorbește în esență de atracție atunci am preferat să o menționez așa, amuzat puțin de coincidență.
[3] Angajații.

Mozambic... deși mai e destul de mult până atunci, e minunat că am deja un indiciu despre ce și cum se poate face pentru a merge mai departe așa cum îmi doresc.

15:24
Am schimbat câteva impresii cu un tip care locuiește în *Cape Town*. Explicându-i intențiile mele, mi-a dat câteva informații foarte valoroase despre câteva locuri pe care, acum, urmează să le văd și la care eu nu mă gândisem deloc. Încet, încet pare că se ridică ceața din fața ochilor mei... Ideea de a trage mai întâi la un hostel s-a dovedit întotdeauna pentru mine ca fiind una foarte bună.

18:05
Am ieșit doar pentru o scurtă plimbare, încununată de o bere – ilegal băută pentru că e interzis consumul alcoolului în baruri și restaurante. Este deja întuneric și odată cu lăsarea lui a venit și frigul... cum în cameră e aceeași temperatură ca afară, aleg să rămân alături de noii mei prieteni pe terasa hostelului.

19:32
Noroc că în cameră suntem cazați doar doi turiști pentru că astfel pot folosi și păturile de pe celelalte paturi spre a mă înveli... lipsa unei infrastructuri dedicate încălzirii face ca temperatura din interior să nu fie diferită de cea de afară, unde acum, apropo, sunt 5 grade.

Ziua 3
Sâmbătă, 24 Iulie, 2021

05:56
Cred că nu era zece aseară când deja dormeam dus... meritam cred câteva ore de somn bun. Înfofolit bine, nici n-am simțit

LIBRIS | Wolters books

frigul care, oricum, m-a ajutat să mă odihnesc – eu dorm mai bine la temperaturi scăzute decât în căldură mare. Zborul spre *Cape Town* e pe la prânz, deci am timp să ajung și dacă plec la 8 fix.

09:07
După ce am băut o cafea cu lapte preparată de Justin[1] – prietenul din *Cape Town* cu care am tot vorbit ieri, mi-am comandat un *Uber* și acum iată-mă în aeroport pregătit de zbor. Spuneam ieri, că provincia *Gauteng,* în care mă aflu acum, este sub un soi de restricție privind călătoriile, ceea ce a dus la o atitudine foarte precaută din partea autorităților: personal dedicat mi-a dezinfectat încălțămintea și rucsacul pentru a limita cumva răspândirea virusului. Nu știu cât de eficientă e metoda, dar cel puțin în plan psihologic, reușește să convingă populația că autoritățile iau măsuri. *Cape Town*-ul e situat la nivelul 1 din 5 în ceea ce privește rata de infestare... deci ceva, cumva, funcționează.

Spuneam ieri că am făcut o scurtă plimbare prin oraș dar n-am apucat să și scriu cele câteva impresii. Prima ar fi că, văzut deasupra nivelului străzii, orașul are un oarecare aer european, sau *New York*-ez, de *Brooklyn*, văzut de la nivelul străzii. Clădirile înalte din zona centrală duc oarecum cu gândul la un oraș est-european, pe străzi însă, mașinile, dezordinea, locuitorii, mizeria – care nu era totuși exagerată... până și localurile (barurile, restaurantele și terasele) m-au dus instantaneu cu gândul la celebrul cartier al *New York*-ului.

[1] Eu nu beau cafea de regulă, nu simt nevoia și nici nu prea-mi place – prefer ceaiul, dar când mi se oferă – pentru că mai toți din jurul meu sunt cafegii, din respect pentru ei și gestul lor, o accept.

Am intrat într-un magazin pentru ca Justin voia să-și ia țigări și, deși funcționa ca un soi de mini-*market* prin care te plimbai și luai de pe rafturi ce produse doreai, la casă, când trebuia să plătești, te loveai de gratii groase ce aveau menirea de a oferi siguranță vânzătorului. Am mai întâlnit și-n alte orașe africane – *Nairobi* de exemplu, în Kenya, deci cumva nu am găsit ciudat. Justin a profitat de ocazie să-mi explice faptul că sărăcia populației, mai ales de când cu covidul, îi împinge pe unii la gesturi extreme ceea ce mi-ar impune mie adoptarea unui nivel de precauție ridicat: fără rucsac în spate, fără telefon în mână pentru a face poze sau a verifica harta etc.

Am mers apoi la un ATM... yeap, și aici trebuie precauție. Albi fiind, atrăgeam atenția de la mare distanță. Nu aș zice că nu m-am simțit în siguranță, dar nici lipsit de griji nu am fost totuși.

Localul unde ne-am oprit pentru berea ilegală de care vă spuneam, se bucura de o atmosferă foarte prietenoasă afișată atât de către membrii personalului cât și a celorlalți clienți. Atitudinea prietenoasă a noastră o genera, cred, pe a lor... „Vorba dulce mult aduce" cum zice un proverb românesc.

11:02
Este incredibil de frig, mi-au înghețat mâinile atât de tare încât îmi vine greu să tastez. În câteva localități din sud, îmi zicea șoferul *Uber*-ului cu care am venit, a nins. Cred că, dacă aș spune cuiva în România de asta, ar crede că glumesc... cum să fie frig în Africa? Ei bine iată... e chiar mai frig decât a fost anul trecut în Islanda în aceeași perioadă.

LIBRIS | Wholesale books

11:49

Îmbarcat spre *Cape Town*... cine ar fi crezut că ajung să vizitez acest oraș, unul dintre cele mai moderne, chiar *smart* aș zice, orașe africane. Un exemplu al trecutului glorios al lui este dat de faptul că, în 1970, aici, doctorul Christiaan Barnard a efectuat primele transplanturi de inimă din lume. Cecilia Anghelescu – Sămărghițan a dedicat o carte intitulată „Inima fiului meu" – citită de mine în adolescență, operației de care a beneficiat fiul său, Horia. Christiaan Barnard efectuase deja cu succes două transplanturi de inimă, iar în cazul lui Horia, medicul i-a scos acestuia inima – timp în care pacientul a trăit conectat la aparate, și a reparat-o. Da, ați înțeles bine, una din primele astfel de operații pe cord deschis realizate în lume a fost făcută având ca pacient un român.

În anii `70 *Cape Town* și *Johannesburg,* ca de fapt întreaga țară erau văzute ca fiind în fruntea unei civilizații ce promitea foarte mult grație aurului care se găsea din abundență în zonă. Timpul a trecut, iar astăzi cantitatea disponibilă a scăzut foarte mult fiind nevoie de activități de extracție costisitoare – minele coboară câteodată mii de metri în subteran, temperatura de lucru ajungând să fie de peste cincizeci de grade, chestiune care a frânat – alături poate și de alte evenimente, evoluția Africii de Sud.

Resturi de istorie

Sudul Africii de Sud

15:37

Cazat deja pe una dintre cele mai cunoscute artere turistice ale *Cape Town*-ului – *Long street* așa cum se numește ea, încerc mai departe să construiesc un plan de acțiune... intenția de a închiria o mașină – cum mă gândisem de acasă, a intrat puțin în umbră văzând stilul de condus, și traficul în general, atât cât am mers cu *Uber*-ul zilele astea.

17:36

Am ieșit, alături de trei localnici – colocatari ai hostelului unde m-am cazat, la o plimbare de-a lungul și de-a latul *Cape Town*-ului ceea ce mi-a permis să descopăr un oraș cu arhitectură europeană din secolele XVII-XIX căreia i se suprapun și câteva clădiri moderne din oțel și sticlă – se vede clar diferența dintre el și *Johannesburg*. Este mult mai curat – cel puțin în zona centrală, oamenii mult mai prietenoși – nu te simți scanat de privirile trecătorilor, iar împrejurimile, ei bine,